

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 1

Strukturirane naloge

Sreda, 28. avgust 2024 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptna lista sta na perforiranih listih, ki ju kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpisite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 4 strukturirane naloge, od katerih izberite in rešite 3. Pri vsaki nalogi tudi označite, na kateri del odgovarjate (npr. 1.1., 1.2. ali 1.3.). Število točk, ki jih lahko dosežete, je 36; vsaka naloga je vredna 12 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve tri naloge, ki ste jih reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapишite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocjenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

M 2 4 2 5 4 1 1 1 0 2

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

5/16

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

7/16

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. Psihologinja v podjetju je izbirala novega zaposlenega. Pripravila si je naslednja vprašanja, ki jih je zastavila vsakemu kandidatu:

Kako bi opisali sami sebe?

Katera so vaša močna in katera šibka področja?

Kaj bi lahko, po vašem mnenju, prispevali k delovanju podjetja in kako bi to storili?

Kakšni so vaši dolgoročni karierni cilji?

- 1.1. Opredelite intervju. Poimenujte obe oblike intervjuja in navedite, katero obliko je uporabila psihologinja v opisanem primeru.

(4 točke)

- 1.2. Ponazorite dve različni situaciji, ko bi se psihologinja v podjetju odločila za drugo obliko intervjuja, kot ga je uporabila v zgornjem primeru. Za vsako situacijo pojasnite, zakaj bi bila ta oblika intervjuja ustreznejša.

(4 točke)

- 1.3. Poleg besednih odgovorov bi psihologinja med intervjujem lahko opazovala tudi nebesedno komunikacijo kandidatov. Presodite, katere oblike nebesedne komunikacije bi lahko opazovala in kaj bi lahko na podlagi tega sklepala o intervjuvancu (tri presoje s pojasnitvami).

(4 točke)

M 2 4 2 5 4 1 1 1 0 9

9/16

2. Sofija in Ažbe izbirata šolo, na katero bi se vpisala po končani osnovni šoli. Oba sta prepričana, da sta dovolj inteligentna za to, da bi lahko bila uspešna na kateri koli šoli. Sofija si zelo veliko snovi zapomni že pri pouku, Ažbe pa ima rad reševanje matematičnih in logičnih nalog.

- 2.1. Opredelite inteligentnost in poimenujte pet faktorjev inteligentnosti po Thurstonovi teoriji.

(4 točke)

- 2.2. Za Sofijo in Ažbeta predlagajte primer ustreznega poklica, ki bi ga lahko, glede na opis v primeru, uspešno opravljala. Za vsak izbran poklic navedite po dva različna faktorja inteligentnosti iz Thurstonove teorije. S pomočjo opisa posameznega faktorja pojasnite, kako bi lahko koristil pri opravljanju poklica Sofije in Ažbeta.

(4 točke)

- 2.3. Presodite in pojasnite prednosti in možne pomanjkljivosti množičnega merjenja inteligentnosti, ki se lahko izražajo na različnih področjih življenja (skupaj štiri presoje s pojasnitvami).

(4 točke)

M 2 4 2 5 4 1 1 1 1

11/16

3. Lana je bila v vseh razredih osnovne šole odličnjakinja. V prvem letniku gimnazije je pri matematiki dobila prvo nezadostno oceno v življenju. Postala je zaskrbljena. Nekaj časa je bila povsem brezvoljna, v nekem trenutku pa se je odločila, da bo naredila vse za to, da popravi oceno in dokaže, da zmore. Pri tem ji je srce pospešeno utripalo, mišice so postale napete. Organizirala si je natančen urnik učenja po pouku, veliko časa je namenila učenju matematike, na reševanje nalog je bila popolnoma osredotočena. Nezadostno oceno je po dveh tednih učenja popravila in uspeh jo je opogumil, da si še naprej prizadeva pri učenju.

3.1. V zgornjem primeru je predstavljen primer odziva na stresno situacijo. Navedite tri stresorje v vsakdanjem življenju in ugotovite, kaj je stresor v Laninem primeru. Opišite, kdaj doživljamo škodljivi stres (distres) in kdaj dobri stres (eustres). **(4 točke)**

3.2. V primeru sta opisani dve fazi daljše izpostavljenosti stresu, ki ga je Lana ustrezno obvladala. Poimenujte ju in opišite po dve značilnosti vsake faze. Vsako opisano značilnost nato povežite s primerom Laninega vedenja ali doživljanja iz besedila naloge. **(4 točke)**

3.3. Pojasnite vzrok, zaradi katerega lahko posameznik preide v tretjo fazo daljše izpostavljenosti stresu. Presodite tri posledice na duševnem in tri posledice na vedenjskem področju, ki bi sledile, če bi Lana neustrezno obvladala stres. **(4 točke)**

(4 točke)

(4 točke)

(4 točke)

M 2 4 2 5 4 1 1 1 1 3

13/16

4. Študenti prvega letnika psihologije se pogovarjajo. Prvi študent pojasni: »Rad bi pomagal ljudem v duševni krizi, jím svetoval, kako premagati stiske, ki jih doživljajo.« Drugi pravi: »Sebe si predstavljam, kako zaposlenim v podjetju pomagam izboljšati motivacijo za delo, reševati konflikte med zaposlenimi.« Treći dodaja: »Zanimivo, mene pa zanimajo spremembe, ki jih skozi odraščanje doživljamo ljudje, vse od spočetja do smrti.«

4.1. Opredelite psihologijo. Poimenujte tri psihološke panoge in jih uvrstite med teoretične ali praktične (uporabne) panoge. (4 točke)

4.2. Ob vsakem študentu v zgornjem primeru poimenujte panoga psihologije, ki ga zanima. Ponazorite odgovor četrtega študenta, ki ga zanima druga panoga psihologije, kot zanima preostale. Panogo tudi poimenujte. (4 točke)

4.3. Presodite, s katerim strokovnjakom drugih znanosti bi lahko po končanem študiju sodeloval vsak posamezen študent iz primera v besedilu naloge. Pojasnite, v čem bi se študentov pogled na človeka razlikoval od pogleda izbranega strokovnjaka (tri presoje s pojasnitvami). (4 točke)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 4 2 5 4 1 1 1 1 5

15/16

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.